

Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska 48
1000 Ljubljana

gp.mop@gov.si

Naš znak: 2136/18/VOD-BŠF
Datum: 11.4.2018

Zadeva: Pripombe na Uredbo o razvrščanju objektov v javni razpravi do 12.4.2018

Spoštovani,

V prilogi vam pošiljamo naše pripombe na Uredbo o razvrščanju objektov v javni razpravi do 12.4.2018.

Lep pozdrav,

Generalna sekretarka IZS
mag. Barbara Škraba Flis

V vednost:

– Saša Galonja, vodja sektorja za graditev, MOP in vodja delovne skupine za pripravo uredbe

Priloge:

1. Pripombe gradbene stroke na besedilo uredbe
2. Pripombe gradbene stroke na prilogo 2
3. Pripombe IZS na prilogo 1 GZ
4. Pravilnik o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka
5. Predlog kriterijev z vidika zagotavljanja bistvene zahteve požarne varnosti

**PRIPOMBE IZS NA
UREDBO O RAZVRŠČANJU OBJEKTOV
V JAVNI RAZPRAVI DO 12.4.2018**

11.4.2018

---

1. Generalna pripomba

- Termin in potek oblikovanja uredbe in sprejemanja uredbe je prekratek,
- sistem dela v delovni skupini MOP ne omogoča upoštevanja stališč različnih strok združenih v IZS, ker ta odstopajo od interesov večine sestavljavcev uredbe,
- sestavljavci uredbe pri določitvi kriterijev za razvrščanje objektov niso preučili ali razumeli in posledično upoštevali pripomb podanih s strani MSE, MSG in MST-PV, ali pa so jih namenoma ignorirali, zaradi česar
- **uredba ni skladna z zahtevami Gradbenega zakona (člen 2), saj po našem strokovnem prepričanju ne zagotavlja varnosti objektov:**

GZ, 2 člen, Namen:

(1) Namen tega zakona je zaščita javnega interesa pri graditvi objektov.

*(2) Za javni interes iz prejšnjega odstavka se štejejo predvsem **varnost objektov**, spoštovanje načela enakih možnosti, ..., skladnost umeščanja objektov v prostor, ..., učinkovitost, kakovost objektov in njihova usklajenost z okoljem v njihovem celotnem življenjskem ciklu.*

Posledica:

S tem so ogroženi bodoča oskrba s pitno vodo in električno energijo v državi ter potresna varnost objektov. Prav tako požarna varnost objektov, ki je izjemno problematična že ob sedanjih sicer strožji ureditvi.

2. Splošne pripombe

1. Glede na **raznovrstnost objektov** pri definiranju zahtevnosti **ne more biti merodajen zgolj kriterij gradbenih dimenzij**, pač pa tudi kriteriji električne varnosti, tehnoloških zahtev, požarne varnosti, kapacitet itn. **Vseh zahtevnosti se ne da prevesti v dimenzije**. Sam GZ navaja tudi kriterija konstrukcijske zahtevnosti in večjega števila ljudi, ki prav tako iz nepojasnjenih razlogov nikjer nista uporabljena. Dodatni kriteriji bi morali obvezno biti tudi električna varnost, požarna varnost, tehnološka zahtevnost.
2. Objekti so strokovno gledano **pogosto razvrščeni v nedopustno nižje kategorije**. Kot je bilo razumeti, so tako razvrščeni zaradi političnih pritiskov po vsečnem zmanjšanju administrativnih bremen kot tudi pritiskov javnih investitorjev (distributerjev, dobaviteljev), ki so strokovno nedopustni, saj **ni nadomestnih področnih predpisov, s katerimi bi se urejala in zagotavljala varnost objektov** (najmanj skozi izdelavo ustrezne izvedbene projektne dokumentacije). Pripravljaivec jim ne bi smel popustiti, saj so posledice dolgoročno škodljive in zelo zaskrbljujoče. Za stroko je takšno ravnanje nedopustno. Pojasnjeno pod točko 1.

3. Nedopustno je, da **za velik del gradenj zaradi umestitve med manj zahtevne objekte ne bo obvezen tehnični pregled**. Zaradi tega **bo povečano ogrožena varnost** za ljudi, živali in premoženje. Pričakujemo ponoven razmislek ob upoštevanju strokovnih argumentov.
  1. Vzroki za pomisleke: pogodbeno odvisnost nadzornika od investitorja, ukinitve še edine preostale neodvisne preverbe o stanju objekta pred pričetkom uporabe objekta (ali je gradnja res zaključena, ali je objekt ustrezen).
  2. Večina vprašanih pooblaščenih inženirjev in arhitektov se taki odločitvi čudi in jo smatra za neodgovorno ravnanje. Tudi večina neposredno udeleženih uslužbencev, ki pri javnih naročnikih skrbijo za investicije, s katerimi smo govorili, se čudi temu, saj bodo sedaj tudi sami osebno doživljali večji pritisk za hitrejše pridobivanje uporabnega dovoljenja s strani županov, ministrov ...
  3. Argument MOP, t.j. izpostavljena dosedanja slaba praksa tehničnih pregledov, sam po sebi ne bi smel biti razlog za zmanjšanje števila zahtevnih objektov, ker je to napačen pristop. Z inštrumentom tehničnega pregleda namreč ni nič narobe, prav nasprotno; očitno je narobe z njegovo izvedbo v praksi, ki pa se jo da izboljšati. Oziroma jo je že izboljšal Gradbeni zakon, ki je nedefinirane strokovnjake na tehničnih pregledih po ZGO-1 zamenjal s pooblaščenimi arhitekti in inženirji. Zakonsko določilo se da nadgraditi še s podrobnejšimi navodili pooblaščenim arhitektom in inženirjem za izvedbo tehničnega pregleda. Pričakovati je torej izboljšanje prakse.
  4. **Obseg zahtevnih objektov iz ZGO-1 je treba ohraniti tudi v GZ**. GZ je pri manj zahtevnih objektih namreč že opustil zahtevo po tehničnem pregledu, ki je bil potreben po ZGO-1. Nadaljnje opuščanje tehničnih pregledov skozi uredbo, namesto skozi zakon, je neprimerno in nespametno, še posebej če upoštevamo, da je GZ istočasno močno spustil pogoj praktičnih izkušenj za vodjo del – iz 5 let za univ.dipl.inž., 7 let za dipl.inž., 10 let za inž. z višjo strokovno izobrazbo na le 2 leti - ter ukinil dopolnilni strokovni izpit po pridobitvi višje stopnje izobrazbe.

4. Nedopustno je, da **se številni sedaj manj zahtevni objekti po novem uvrščajo med nezahtevne objekte**. Tudi v tem primeru bo zaradi tega **povečano ogrožena varnost** za ljudi, živali in premoženje. Pričakujemo ponoven razmislek ob upoštevanju strokovnih argumentov.
  1. Za nezahtevne objekte po GZ ni potrebno izdelati projektne dokumentacije (tudi projekta za izvedbo ne), prav tako je vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja poenostavljena. To pomeni, da je zagotavljanje bistvenih zahtev pri nezahtevnih objektih izključno v rokah izvajalca oziroma njegovega vodje del, ki pa je pri nezahtevnih objektih lahko le tehnik, delovodja ali mojster s samo dvema letoma praktičnih izkušenj in opravljenim strokovnim izpitom iz vodenja del, ali pa v rokah nadzornika in njegovega nadzornega inženirja, z enako nizko stopnjo izobrazbe. Izpostavljamo, da nihče od njih nima pridobljenih in skozi strokovni izpit preverjenih znanj in kompetenc iz (samostojnega) projektiranja in zagotavljanja bistvenih zahtev (najmanj mehanska odpornost in stabilnost, higienska in zdravstvena zaščita, požarna varnost).
  2. Med objekti so **najbolj sporni vodovodi in elektrovodi**, ki vsak zase predstavljajo več kot 80% oskrbe z vodo in električno energijo v RS. Pripravlavec ne pojasnjuje odločitve in podaja argumentov za takšno odločitev.

3. **Obseg manj zahtevnih objektov iz ZGO-1 je treba ohraniti tudi v GZ.** Že pojasnjeno pod 2.3.4 in 2.4.1.
5. **Zahtevni so tudi vsi objekti državnega pomena**, ki so taksativno zapisani v 7. členu GZ. Za te velja postopek po ZUREP-2 (praviloma združeni postopek) in so avtomatično zahtevni objekti. Dopolniti besedilo uredbe.
6. Uredba podaja pojem "**prostorsko zaznaven objekt**". Ni jasno, kaj je prostorska zaznavnost? Merila, razumevanje in kriteriji so lahko različni, zato ni dopustno, da bo tolmačenje prepuščeno uradnikom na upravnih enotah, ki že danes različno tolmačijo predpise (kolikor je upravnih enot, toliko je tolmačenj in pristopov).
7. Uredba definira, da **so priključki (komunalna in energetska infrastruktura) sestavni del objekta**, torej sami tudi pridobijo status enake zahtevnosti. Potrebno je jasno opozoriti, da ni dopustno "drobljenje" objekta in ločevanje priključkov od objekta.
  1. Različno tolmačenje se lahko npr. pojavi, če se gradi objekt v komunalno urejenem območju, saj pogosto izpade električni priključek. Na komunalnem območju namreč običajno še ni položenih električnih kablov, ampak so zgolj zgrajena gradbena dela. Kabel v takem primeru je priključek in ni dopustno ločeno obravnavanje kabla kot enostavnega objekta, ker že sam primaren objekt brez njega ni celovit.
  2. Sicer so neustrezno zapisani kriteriji za priključke, kjer se sklicuje na člene (6 do 8), v katerih ni nič zapisano, in tudi v samih tabelah klasifikacije ne. Manjkajo relevantni kriteriji, kot so: dolžina in kapaciteta posameznega priključka (npr. za električni priključek: krajši od 100m, napetost pod 1 kV, moč ne presega 100kVA).
8. V členu 5 (1), ki obravnava stavbe, manjka kriterij zahtevnosti tehnologije, saj se med nestanovanjske stavbe uvrščajo tudi industrijske stavbe. Kot dodatni kriterij naj se tako pri stavbah kot tudi pri gradbeno inženirskih objektih (člen 5 (2)) dopiše »**vplivi na okolje, ki zahtevajo okoljevarstveno soglasje**«.
9. V členu 5 (2), ki obravnava gradbeno inženirske objekte, ni relevanten le premer cevovoda; poleg premera cevovoda **so relevantni kriteriji še tlak plinovoda, napetost daljnovoda, druga vrednost, ki označi kapaciteto**.
10. V členu 6 (1) je za zahtevne objekte naveden **kriterij večjega števila ljudi**, ki pa številčno v alinejah istega člena ni opredeljen. Popraviti pomanjkljivost. Poleg tega kriterij števila ljudi dodati v tabelo pod CC-SI 11301, 11302, 12111 (število postelj), 12112, 12201.
11. V člen 6 (2) nujno dodati »in je tehnološko zahteven objekt, ki zahteva okoljevarstveno soglasje«. **Nestrokovno in iluzorno je razvrščanje le po kriterijih dimenzij** – tega tudi sama klasifikacija nima.
12. V členu 9 (1) je navedeno, da se v enostavnem objektu **ne more zadrževati večje število oseb**, ki pa številčno v alinejah istega člena ni opredeljen. Popraviti pomanjkljivost.

13. Priloga 1: Ni jasno, ali predstavlja npr. besedilo »površina nad 4.000 m², dve ali več podzemnih garaž« enega ali dva kriterija.
14. Priloga 1, CC-SI 12510: med zahtevne objekte uvrstiti tudi vse industrijske stavbe, ki potrebujejo okoljevarstveno soglasje.
15. Priloga 1, CC-SI 126, 12721: pri zahtevnih objektih dopisati kriterij števila ljudi; zanimivo je, da je ta zapisan le pri tribunah.
16. Priloga 1: Iz varnostnih vidikov nasprotujemo uvrstitvi naslednjih objektov med enostavne objekte: CC-SI 12111, 12112, 12120, 12201, 12202, 12203, 12204, 12301, 12302, 12304, 12620, 12630, 12640, 12650, 12721, 12740, 12721, 12740, 12721, 12740, saj gre za javne objekte.

3. Pripombe – gradbena stroka - konstrukcije

1. Pripombe na besedilo uredbe in prilogi podajamo v prilogah 1, 2 in 3.
2. Naši dosedanji predlogi in pripombe, podane v fazi priprave uredbe, so bile upoštevane le v manjši meri, kljub temu, da smo imeli občutek, da so jih pripravljavci razumeli in jih bodo poskusili upoštevati. Jih ne razumejo? So prevladali drugi interesi?
3. Zahtevamo popravke pragov, kot predlagamo in pojasnjujemo v prilogah.

4. Pripombe – gradbena stroka - vodovodi

V osnutku uredbe o razvrščanju objektov, ki je trenutno v javni obravnavi je trenutno določeno, da so vsi lokalni vodovodi premera manjši ali enaki DN250 mm in lokalni vodohrani manjši ali enaki 100 m³ nezahtevni objekti.

Taka klasifikacija je zelo problematična in nestrokovna.

V strokovnem smislu v Sloveniji skoraj ne moremo govoriti o lokalnem vodovodu premera DN250 mm. Po taki cevi je pri ekonomskem pretoku možen pretok okoli 50 l/s. Poenostavljeno povedano tak pretok pri upoštevanju srednji porabi pomeni porabo okoli 30.000 prebivalcev. Kot vemo so v Sloveniji samo 4 mesta z več prebivalci. Številke so seveda močno poenostavljene, a jasno govorijo o velikostnem razredu takega premera cevi.

Ocenjujemo, da je velika večina vodovodnih sistemov v Sloveniji narejenih iz cevi manjšega premera od DN250 mm. Vodovod premera DN250 mm nikakor ne more biti nezahtevni objekti!

Prav tako menimo, da vodohran s 100 m³ ne more biti nezahteven objekt. Iz vidika vodo oskrbe je smiselna kontrola volumna, zadrževalnih časov in nihanja gladine vode v vodohranu tekom dneva. Pri statični odpornosti je potrebno preveriti veliko obtežnih primerov, ki so specifični za tak tip objektov. Poleg tega pa so vodohrani velikokrat postavljeni v težavnih terenih in je prisotnost geomehanika zelo pomembna. Običajno so vodohrani vkopani v tla in ne izpolnjujejo pogojev iz 9. člena (globina ne presega 1 m).

Vsak vodovodni sistem, ki zagotavlja tudi požarno varnost, je iz hidravličnega vidika potreben več obdelave in strokovne pozornosti.

Nižanje zahtev v razvrstitvi objektov pomeni tudi nižanje strokovne obravnave inženirskih objektov in s tem nižanje kvalitete zgrajenih objektov ter nižanje standarda kvalitete pitne vode v Sloveniji. S tem se degradira tudi izobraževalni sistem s fakultetami in strokovni naziv, ki ga mora odgovorni projektant pridobiti.

Noben vodovodni sistem skupaj z vsemi objekti na njem ne more biti klasificiran kot nezahtevni objekt.

5. Pripombe - elektrotehniška stroka

1. Klasifikacija 22241 Srednje napetostni vodi s pripadajočimi objekti:

Elektro vodi in objekti srednje napetostnega nivoja morajo imeti status vsaj manj zahtevnega objekta in nikakor manj.

Kritika se nanaša na klasifikacijo transformatorskih postaj in SN omrežja (nadzemni vodi in kabelski vodi) do 35 kV, ki jih predlog Uredbe razvršča med NEZAHTEVNE objekte.

Nesprejemljivo je, da se objekti, ki so življenjsko nevarni ter tudi strateško pomembni za celotno državo in gospodarstvo, sedaj kar na lepem razvrščajo pod nezahtevne objekte, ker pač ustrezajo nekim splošno napisanim gradbenim kriterijem. Mogoče iz gradbenega vidika res ustrezajo, vendar pri teh objektih gre za objekte, kjer bi morala prevladovati električni vidik oz. zahtevnost in ne bi smeli biti razvrščeni na podlagi gradbenih kriterijev.

Argument 1:

Mnenje predstavnikov elektro distribucije Ljubljana za umestitev omenjenih objektov med nezahtevne objekte NI MNENJE elektrotehniške stroke, ampak je to mnenje investitorja. Prav tako to mnenje ni reprezentativno mnenje pooblaščenih inženirjev (strokovnjakov) celotne elektro distribucije Slovenije.

Glavni argument distribucije je verjetno, da bi po lanskem žledu lahko hitreje popravili DV ali položili kable, če bi to bili nezahtevni objekti. Vendar gre tukaj za napačno razumevanje in trditve, saj popravila ne sodijo v gradbeno zakonodajo (glej še argument 6).

Argument 2:

Ti objekti nikakor ne sodijo med nezahtevne objekte, saj je za gradnjo SN omrežja (1 do 35 kV napetostnega nivoja) na splošno in tudi zaradi nadzemnega omrežja vsekakor potrebno statično ter električno preverjanje ter vsaj izračun sil na stojna mesta. Prav tako je ključna pravilna postavitev le teh, da ne pride do preobremenitev posameznih stojnih mest ter njihove porušitve. Potrebna je preverba povesov in varnostnih razdalj in oddaljenosti itd. ...

Argument 3:

Pri objektih, v katerih so naprave ali tehnologija, ki se napaja oz. je priključena na napetostni nivo nad 1 kV, se mora upoštevati kot merilo tudi električna zahtevnost ter električna varnost objekta.

Pri uporabi napetostnega nivoja od 1-35 kV je pravilno tak objekt ali kompleks razvrstiti v najmanj MANJ ZAHTEVEN OBJEKT oz. v primeru napetostnega nivoja 110 kV in več (poenostavljeno: nad 35 kV) med ZAHTEVNE OBJEKTE.

Imamo tudi industrijske komplekse z lastnim SN omrežjem (proizvodnja ali transformacija, omrežje, porabniki). Gre namreč za objekte, ki niso v upravljanju elektrodistribucijskih podjetij, inštalacija in oprema pa so ZAHTEVNI.

Argument 4:

Iz vidika stroke in veljavnih predpisov: Tudi Pravilnik o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka (v prilogi 4) v 16. členu nedvoumno poudarja zahtevnost tovrstnih inštalacij in opreme.

Argument 5:

Tudi sistem nacionalne poklicne kvalifikacije za preglednika električnih inštalacij nedvoumno definira in podaja, da so električne inštalacije v objektih s transformatorskimi postajami zahtevne, torej so posledično tudi SN vodi in objekti zahtevni.

Argument 6:

Problem je tudi sicer v samem Gradbenem zakonu saj za NEZAHEVNE objekte nista predvidena nadzor pri gradnji (v kolikor izvajalec izpolnjuje pogoj po 14. členu GZ) in zakoličba. Najbolj sporno pa je, da za take vrste objektov ni potrebna izdelava dokumentacije za izvedbo (PZI).

Torej se postavlja vprašanje ali se bodo takšni objekti gradili brez dokumentacije in potrebnih izračunov? Kako bo zagotovljeno upoštevanje bistvenih zahtev (varnost) za tako pomembne objekte, kot je električna infrastruktura?

Izdelava dokumentacije oz. strokovno preverjanje tako ni predvideno. Dokumentacijo lahko izdelava, če se sploh izdelava, praktično vsak, čeprav za to ni usposobljen oz. nima ustreznih znanj. V najslabšem primeru lahko to privede do razpada elektroenergetskega sistema in s tem poslabšanje oskrbe z električno energijo kot tudi do ogrožanja življenja ljudi ali živali.

Takšna pravna ureditev ni sprejemljiva, saj gre za objekte, ki so ob nestrokovni izvedbi nevarni za življenje ljudi in živali. Prav tako gre pri gradnji srednje napetostnega distribucijskega električnega omrežja nivoja od 1 kV do 35 kV za hrbtnično omrežje električnega distribucijskega sistema od česa je odvisna zanesljiva, trajnostna in kakovostna oskrba vseh odjemalcev tako gospodinjskih kot industrijskih z električno energijo. Pri tem je treba zagotoviti varnost pri uporabi, omejiti vplive na okolje ter zagotoviti stabilnost elektroenergetskega (EE) omrežja.

To se je pokazalo tudi v več primerih havarij, kjer je zaradi vetra in dežja več deset tisoč odjemalcev ostalo brez oskrbe z električno energijo. Zavedati se moramo, da so to omrežje gradili strokovnjaki, ki so bili usposobljeni, a je vseeno prišlo do motenj z oskrbo. Ob tem se sprašujemo, kaj se utegne zgoditi, če se bo umeščanje v prostor, projektiranje ter gradnja prepustilo vsakomur, čeprav za to ni usposobljen ...

2. 4.2. Smernice 0.4.2. in 0.4.3

Po podanih definicijah ima lahko v primeru napačnega tolmačenja (dejansko nekateri referenti upravnih enot to tako obravnavajo) distribucijska transformatorska postaja status stavbe, dejansko pa je po svoji funkciji gradbeno inženirski objekt. Dopolniti definicijo.

3. Člen 14

V kolikor je člen 14 v uredbi potreben, se mora vanj zapisati tudi Pravilnik za izvedbo investicijskih vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist na javnih cestah (Uradni list RS, št. 7/12).

4. Priloga 1

1. CC-SI 22241: Vsi SN vodi (35 kV) in pripadajoče RTP morajo biti razvrščeni vsaj med manj zahtevne objekte. V stolpcu nezahtevni objekti pa mora pisati »noben«.
2. CC-SI 2302: V stolpcu zahtevni objekti manjka prag za vetrne elektrarne; npr. 1 MW.

6. Pripombe – požarna varnost

1. Noben naš dosedanji predlog in pripomba, podan v fazi priprave uredbe, ni bil upoštevan.
2. Po ZGO-1 so bili zahtevni objekti tisti z 10 stanovanj, sedaj 2.000 m², kar pri povprečni površini stanovanja 60 m² pomeni 30 stanovanj. Vsi ostali objekti so manj zahtevni objekti. Ne vidimo razlogov za spremembo merila razvrščanja glede na ZGO-1, sploh ne tako drastičnega višanja kriterijev za zahtevne objekte, še posebej če imamo v vidu že zapisano zgoraj pod 2.3.4 in 2.4.1.
3. Podobnih spornih zmanjšanj varnosti je v predlogu nove uredbe še veliko.
4. Zahtevamo popravke pragov, kot predlagamo v prilogi 5.